

Opgave 1 Brood op de plank

Uit een krant, 2019:

Werkenden in loondienst zijn verplicht verzekerd tegen inkomensverlies bij arbeidsongeschiktheid. Voor deze verzekering betalen werknemers en werkgevers een inkomensafhankelijke premie aan een verzekeringsmaatschappij. De ontvangen premies worden gebruikt om de uitkeringen te betalen die moeten worden uitgekeerd in dat jaar. Zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) daarentegen, moeten dit onvoorziene inkomensverlies zelf verzekeren via een individuele arbeidsongeschiktheidsverzekering (aov). In de praktijk is een individuele aov voor een zzp'er duurder dan een aov voor een werknemer, waardoor veel zzp'ers op zoek gaan naar betaalbare, alternatieve verzekeringsvormen.

Gebruik het krantenbericht.

- 2p 1 Maak van de onderstaande zinnen een economisch juiste redenering. De verzekering tegen arbeidsongeschiktheid voor werkenden in loondienst is een ...(1)... verzekering en wordt gefinancierd via het ...(2)...
Zzp'ers kunnen kiezen voor een individuele aov. Door het ontbreken van ...(3)... bij het afsluiten van een individuele aov, is er bij deze verzekeringen sprake van ...(4)... waardoor de premie relatief hoog is. Kies uit:
bij (1) particuliere / sociale
bij (2) kapitaaldekkingstelsel / omslagstelsel
bij (3) asymmetrische informatie / collectieve dwang / intertemporele ruil
bij (4) averechtse selectie / meeliftgedrag / verzonken kosten
- Of zzp'ers een individuele aov afsluiten hangt sterk af van het inkomen (zie bron 1).

Gebruik bron 1.

- 1p 2 Toon met een berekening aan dat meer dan 40% van de zzp'ers geen aov heeft.

Gebruik bron 1.

- 2p 3 Leg met behulp van bron 1 uit dat arbeidsongeschiktheid kan leiden tot denivellering van secundaire inkomens tussen zzp'ers.

Een vakbondslid stelt: “Arbeidsongeschiktheid kan leiden tot denivellering van secundaire inkomens tussen arbeidsongeschikte zzp’ers en arbeidsongeschikte werknemers, als we bij beide groepen uitgaan van eenzelfde inkomensklasse.”

2p **4** Leg de stelling van het vakbondslid uit.

Zzp’ers willen niet alleen het risico op inkomensverlies bij langdurige arbeidsongeschiktheid afdekken, maar ook het risico op inkomensverlies bij kortdurende ziekte. Zzp’ers kunnen hiervoor:

- een inkomensverzekering afsluiten of
- met een groep mensen uit hun netwerk een zogenoemd broodfonds oprichten (zie bron 2).

Bij een broodfonds is er volgens de deelnemers geen sprake van asymmetrische informatie, en het risico op averechtse selectie en moral hazard is heel klein.

Gebruik bron 2.

3p **5** Leg uit waarom er bij het broodfonds geen sprake is van asymmetrische informatie, en dat het risico op averechtse selectie en moral hazard heel klein is.

Eén van de deelnemers aan broodfonds ‘Brood op de Plank’ heeft zijn deelname opgezegd. De overige deelnemers hebben zzp’er Nelleke uitgenodigd om deel te nemen aan het broodfonds Brood op de Plank (zie bron 2). Ze overweegt of ze de uitnodiging aan zal nemen.

Nelleke rekent erop dat de komende twee jaar gemiddeld 4% van de 50 deelnemers aan het broodfonds schenkingen krijgt van het broodfonds in verband met ziekte. Ze neemt aan dat ze na twee jaar uit het broodfonds stapt, en wil weten hoeveel zij dan per saldo heeft betaald als ze zelf gezond is gebleven.

Gebruik bron 2.

3p **6** Bereken het bedrag dat Nelleke over een periode van twee jaar per saldo moet betalen bij deelname aan het broodfonds.